

Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie
Olimpiada “O Diamentowy Indeks AGH” 2022/2023

Fizyka – Etap 1

Uwaga: za każde poprawnie rozwiązane zadanie uczestnik może uzyskać maksymalnie 20 punktów

1. Dwa klocki, górny A i dolny B, są położone jeden nad drugim na równi pochyłej o kącie nachylenia $\alpha = 45^\circ$ i połączone napiętą nieważką linką. Masy klocków wynoszą odpowiednio $m_A = 2 \text{ kg}$ i $m_B = 1 \text{ kg}$, a współczynniki tarcia kinetycznego klocków o zbocze równi są dla każdego z klocków inne i wynoszą: $f_A = 0,5$ i $f_B = 0,4$. Oblicz wartość siły naciągu linki, N , podczas ruchu klocków w dół równi.
2. Kulka stacza się bez poślizgu z równi pochyłej o długości s i kącie nachylenia α (około 6°). Wyprowadź wzór na czas po jakim kulka stoczy się (bez poślizgu) z równi. Na podstawie tego przypadku zaplanuj i przeprowadź pomiar przyspieszenia ziemskiego. Wybierz kilka odcinków zaznaczonych na zboczu równi (np. $s = 25 \text{ cm}$, 50 cm , 75 cm , 100 cm , mierzonych wzdłuż równi od dolnego jej końca). Dla wybranego kąta α i każdej z dróg wykonaj po trzy pomiary czasu (t) ruchu kulki na równi pochyłej i zapisz wartość średnią. Zrób wykres zależności t^2 od s z zaznaczeniem punktów pomiarowych. Dopasuj linię prostą i wyznacz wartość przyspieszenia ziemskiego. *Uwaga: doświadczenie najlepiej przeprowadzić dla kulek o średnicy rzędu kilku centymetrów.*
3. Do zbiornika zawierającego $V = 4 \text{ dm}^3$ wody o temperaturze $t_1 = 20^\circ\text{C}$ wrzucono rozgrzany kawałek żelaza o masie $m = 5 \text{ kg}$, w wyniku czego 10% wody gwałtownie odparowało, a pozostała część wody nagrzała się do temperatury $t_2 = 80^\circ\text{C}$. Jaka była początkowa temperatura rozgrzanego żelaza? Ciepła właściwe wody i żelaza, oraz ciepło parowania wody znajdź w tablicach materiałowych.
4. Dwie grzałki o mocach znamionowych, liczonych dla napięcia zasilającego równego 20 V i zerowej wartości oporu wewnętrznego baterii zasilającej, wynoszących $P_1 = 100 \text{ W}$ i $P_2 = 200 \text{ W}$, użyto do konstrukcji czajnika elektrycznego zasilanego z baterii o sile elektromotorycznej $\varepsilon = 20 \text{ V}$ i oporze wewnętrznym $R_w = 0,1 \Omega$. Oblicz moc czajnika, w którym wykorzystano tylko jedną z grzałek lub obie grzałki połączone ze sobą szeregowo albo równolegle. Wskaż połączenia, dla których moc tak skonstruowanego czajnika osiąga wartości ekstremalne.
5. Rozważmy bieg promienia świetlnego padającego na kroplę wody w kształcie kuli o współczynniku załamania równym $n = 1,33$, którego bieg w wyniku kolejno: załamania na granicy powietrze-woda, odbicia na granicy woda-powietrze oraz kolejnego załamania na granicy woda-powietrze ulega odchyleniu. Wykaż, że kąt odchylenia θ pomiędzy kierunkami biegu promienia wpadającego i wychodzącego z kropli związany jest z kątem padania α na kroplę wzorem: $\theta = 4 \arcsin\left(\frac{\sin \alpha}{n}\right) - 2\alpha$. Zrób wykres $\theta = f(\alpha)$ i odczytaj z niego maksymalną wartość kąta odchylenia.